

Dingsdag

den 21 November.

P U B L I C A T I E.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad ROTTERDAM.
Gezien de resolutie van Heeren Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid-Holland van den 15 November 1848, n.º 4 (Provinciaalblad n.º 58).

Brengen ter kennis van het Publiek, dat de bij die resolutie door Heeren Gedeputeerde Staten voornoemd definitief vastgestelde Lijst van hen, die, voor zover de provincie Zuid-Holland betreft, op grond van Art. 14 van het voorloopig Kies-Reglement, vastgesteld bij de Wet van den 11 October 1848 (Staatsblad n.º 70), verkiesbaar zijn tot Afgevaardigden der Eerste Kamer van de Staten-Generaal, van heden af tot en met den 30sten dezer maand, dagelijks, met uitzondering van Zondag den 26 dezer, van des morgens 10 tot des namiddags 3 ure, ter Stads Secretarie ter visie zal liggen.

En ten einde niemand hiervan onwetendheid zou kunnen voortvloeien, zal deze worden gepubliceerd en aangeplakt waar zulks gebruikelijk is.

Rotterdam den 20 November 1848.

Burgemeester en Wethouders voornoemd.

J. F. HOFFMANN.

Ter ordonnantie van dezelve.

JOHN VAN 'S GRAVESANDE.

ALPHABETISCHE NAAMLIJST van hen, die, op grond van Art. 14 van het Kies-Reglement, vastgesteld bij de Wet van den 11 October 1848 (Staatsblad n.º 70), tot afgevaardigden der Eerste Kamer van de Staten-Generaal verkiesbaar zijn, voor zoo verre de provincie Zuid-Holland betreft.

Volgnommer.	NAMEN EN VOORNAMEN.	Woonplaats.	Aanslag in de Rijk Directe Belastingen.
1	Akersloot, (W.)	Rotterdam,	f 960. 50
2	Aische, (Mr. A. G. C.)	's Gravenhage,	1008. 53
3	Anemaet, (Mr. S. H.)	Sommelsdijk,	1088. 86
4	Anemaet, (P. N. J. Lette)	Oude Tonge,	974. 07
5	Baartz, (W.)	Rotterdam,	1482. 87
6	Baud, (J. C.)	's Gravenhage,	1010. 02
7	Begam van Jaarsveld, (Mr. P. L.)	Gorinchem,	1020. 38
8	Berech van Heemstede, (Jonkh. Mr. J. L. C. van den)	Leyden,	1651. 96
9	Bergh van Heinevoord, (W. S. v. d.)	Rotterdam,	1372. 33
10	Berkel, (Mr. H. van)	Delft,	2025. 48
11	Beukers, (J. G.)	Schiedam,	1781. 00
12	Beynen, (C.)	's Gravenhage,	1882. 97
13	Blankenheym, (G. A.)	Rotterdam,	947. 84
14	Blankenheym, (D.)	idem,	1749. 66
15	Blon, (G.)	Gorinchem,	1016. 59
16	Blusse van Zuidland, (P.)	Dordrecht,	2378. 82
17	Boles, (C. A. van)	Schiedam,	1051. 16
18	Boreel van Hogelanden, (Jh. Mr. W.)	's Gravenhage,	4250. 73
19	Borman, (Mr. A.)	Gorinchem,	1921. 98
20	Brienen, (W. D. A. M. baron van)	's Gravenhage,	1744. 47
21	Brinkhuysen, (C. M.)	Leyden,	1536. 88
22	Bruijn, (L. F. de)	Rotterdam,	2699. 99
23	Bruijn, (C. de)	's Gravenhage,	1225. 10
24	Brunt, (C.)	Bodegraven,	1024. 56
25	Burg, (A. van der)	Schiedam,	1007. 00
26	Burger, (D.)	Rotterdam,	972. 10
27	Burgerhout, (P. C.)	Schiedam,	1188. 10
28	Bijland, (G. A. van)	's Gravenhage,	3519. 46
29	Caan v. Hoekendijk, (Jh. Mr. H. J.)	idem,	1227. 45
30	Canneman, (E.)	idem,	1639. 53
31	Can van Stellingdam, (F. D.)	's Gravenhage,	1409. 92
32	Cool, (J.)	Voorburg,	1018. 46
33	Cool, (W. N.)	Schiedam,	942. 68
34	Criellaert, (J. van der Aa)	Rotterdam,	1361. 44
35	Criellaert, (S. B.)	idem,	1136. 32
36	Croll, (J. J.)	idem,	1489. 40
37	Deking Dura, (F. C.)	Dordrecht,	1015. 95
38	Dreessens, (W. H.)	Rotterdam,	1002. 77
39	Drieëndijk, (L.)	Dirksland,	1838. 20
40	Droogendijk, (D.)	idem,	1012. 91
41	Dussen, (Jonkh. E. van der)	's Gravenhage,	1022. 31
42	Duys, (H.)	Rotterdam,	1272. 89
43	Dijk, (H. van)	Zuidland,	1284. 72
44	Elst, (F. van der)	Dordrecht,	938. 96
45	Emants, (Mr. M.)	's Gravenhage,	1865. 44
46	Euthoven, (L. J.)	idem,	998. 53
47	Erkelens, (B.)	Rotterdam,	959. 60
48	Faucher, (P. J. M.)	idem,	2150. 29
49	Frederik der Nederlanden (Z. K. H. Prins)	's Gravenhage,	2733. 02
50	Fuhri, (G. D.)	idem,	1409. 51
51	Gennep, (Mr. A. van)	Rotterdam,	1136. 53
52	Gevers van Endegeest, (Jh. Mr. D. T.)	Oegstgeest,	2402. 15
53	Gevers, (Jonkh. A. L. van Heteren)	idem,	1715. 44
54	Gevers, (Jonkh. W. A.)	's Gravenhage,	2683. 07
55	Gevers, (Jonkh. M. B. H. W.)	Rijswijk,	1138. 68
56	Gibo, (W.)	O.-Beijerland,	1006. 12
57	Graafland, (Jonkh. G.)	's Gravenhage,	1189. 37
58	Graauwenhaan, (S. van)	Delft,	3902. 68
59	Groen van Prinsterer, (Mr. G.)	's Gravenhage,	1693. 64
60	Groeninx van Zoelen (Mr. R. F. baron)	idem,	1526. 61
61	Gyzelaar, (A. de)	idem,	1614. 37
62	Harteveld, (J. A.)	Leyden,	1625. 72
63	Hartogensis, (Mr. B.)	's Gravenhage,	1850. 47
64	Havelaar, (J. J.)	Rotterdam,	1079. 43
65	Hees, (A. H. van)	's Gravenhage,	1138. 35
66	Heim van Duyvendyk, (Jonkh. Mr. J. A. Ridder van der)	idem,	1971. 68
67	Hermer, (Jh. Mr. W. J. Junius van)	idem,	977. 63
68	Herzele, (T. baron van)	idem,	1898. 41
69	Huiskamp, (J. van)	Leyden,	958. 51
70	Huis, (P. van der)	Delfshaven,	1196. 64
71	Holoken van Rhooen, Pendrecht en Corteghe, (A. van)	Rotterdam,	6024. 12
72	Holoken, (J. van)	idem,	1350. 70
73	Holoken, (A. van)	idem,	1366. 18
74	Hoek, (J. van der)	Ridderkerk,	1010. 03
75	Hoekwater, (C.)	Delft,	1495. 51
76	Hoffman, (M. A. F. H.)	's Gravenhage,	2174. 34
77	Hoffman, (J. F.)	Rotterdam,	1881. 36
78	Holst, (T. van)	Delfshaven,	929. 15
79	Hooft, (O. B. v.)	Dordrecht,	1102. 52
80	Hoop, (A. van der)	Rotterdam,	1716. 17
81	Horst, (Mr. C. L. A. van der)	's Gravenhage,	1541. 04
82	Hoyer, (Mr. C. T.)	idem,	1401. 07
83	Hoyer, (Mr. H. T.)	Brielle,	1414. 54
84	Hoyer, (F.)	's Gravenhage,	1111. 15
85	Hoyne van Papendrecht, (P. C.)	Rotterdam,	1395. 48
86	Huybrecht, (Mr. P. G.)	Leyden,	974. 94
87	Huidig, (J.)	Rotterdam,	1197. 38
88	Huisman, (C. H.)	Spykenisse,	920. 99
89	Huyssen v. Kattendijke, (J. W. baron)	Wassenaar,	1768. 68
90	Jacobson, (L. L.)	Rotterdam,	1273. 94
91	Jansen, (W.)	Schiedam,	1393. 00
92	Jantzen van Erffrenten v. Cappelle, (Jonkh. Mr. J. C.)	Dordrecht,	6258. 26
93	Jochems, (W.)	Wassenaar,	1060. 09
94	Jochems, (Mr. H.)	's Gravenhage,	972. 95
95	Jonge van Campen Nieuwland, (Jonkh. Mr. M. W. de)	idem,	1792. 43
96	Kaathoven, (Dr. C. W. H. van)	Leyden,	1104. 27
97	Kat, (H. de)	Dordrecht,	3203. 14
98	Kleinjan, (J.)	Portugaal,	1208. 98
99	Koens, (J. P.)	's Gravenhage,	1215. 10
100	Koff, (C. G.)	Rotterdam,	1231. 08
101	Kun, (L. J. van der)	Rijswijk,	1291. 03
102	Kwak van Zwartewaal, (A.)	Heenvliet,	1957. 06
103	Lammers, (D.)	's Gravenhage,	2070. 05
104	Ledeboer, (Bz., (L. V.)	Rotterdam,	1373. 16

Volgnommer.	NAMEN EN VOORNAMEN.	Woonplaats.	Aanslag in de Rijk Directe Belastingen.
105	Ledeboer, (L. B.)	Rotterdam,	f 1075. 13
106	Leembruggen, (C.)	Leyden,	1121. 02
107	Lely, (S. van der)	Maassluis,	1176. 57
108	Lightenwilt, (Mr. L. A.)	's Gravenhage,	1220. 99
109	Limburg Stirum van Warmond, (L. grave van)	Warmond,	1940. 36
110	Limburg Stirum, (Mr. A. O. E. grave van)	Leyden,	1103. 48
111	Loopyt, (Mr. P.)	Schiedam,	1433. 00
112	Luzac, (Mr. L. C.)	Leyden,	1013. 18
113	Madry, (P. S.)	Rotterdam,	1023. 73
114	Mast, (P. J.)	Klaaswaal,	1702. 89
115	Mees, (Mr. R. A.)	Rotterdam,	1119. 77
116	Meer, (R. F.)	idem,	1415. 97
117	Mog v. Olfendaal, (Jhr. J. E. de)	idem,	1316. 48
118	Monchy, (E. P. de)	idem,	1256. 34
119	Moll, (H. J.)	idem,	1101. 25
120	Neck, (L. B. van)	's Gravenhage,	961. 74
121	Nieuwkamp, (A. A.)	Rotterdam,	1139. 29
122	Nolet, (W. J.)	Schiedam,	935. 00
123	Nolet, (C. J.)	idem,	1431. 00
124	Nolet, (C. J.)	idem,	1110. 80
125	Nyenhuis, (G. F. W. baron van Neukirchen, genaamd)	's Gravenhage,	1229. 98
126	Oordt, (H. van)	Rotterdam,	2265. 22
127	Oordt, (W. H. van)	idem,	1455. 65
128	Ondermeulen, (E. van der)	's Gravenhage,	2087. 44
129	Ooteren, (Mr. G. P. van)	Leyden,	1315. 23
130	Pallandt, (C. A. A. baron van)	Lisse,	1385. 18
131	Philips, (Mr. J. A.)	's Gravenhage,	1636. 73
132	Polak Daniels, (T.)	idem,	942. 20
133	Poll, (Jonkh. Mr. W. G. van de)	idem,	1056. 63
134	Poot, (A.)	Overschie,	950. 31
135	Prins, (Mr. A. T.)	Rotterdam,	1499. 57
136	Raadt van Hendrik-Ido-Ambacht, (P. J. de)	Barendrecht,	1400. 39
137	Rees, (M. W.)	Dordrecht,	1036. 09
138	Rengers van Warmenhuyzen, (E. H. baron)	's Gravenhage,	928. 73
139	Riemsdyk, (Mr. J. C. Faber van)	idem,	925. 24
140	Ris, (C. F.)	Schiedam,	1410. 00
141	Rossem, (E. J. van)	Rotterdam,	1057. 56
142	Rueh, (C.)	idem,	1057. 96
143	Ryckvoorsel, (H. van)	idem,	1949. 72
144	Rynbende, (S.)	Schiedam,	1290. 60
145	Rijshouwer, (J.)	Rotterdam,	1116. 19
146	Schalk, (F. J. C. van der)	Schiedam,	1373. 00
147	Scheurleer, (W.)	's Gravenhage,	999. 28
148	Schick, (J. G.)	idem,	1033. 19
149	Schoonen, (J. W. van der)	Veur,	1537. 81
150	Schryver, (H. van)	Cillaarshoek,	1172. 77
151	Schuurman, (C. T. H.)	Rotterdam,	1090. 18
152	Sleuys, (Dr. H. J.)	Bodegraven,	1359. 12
153	Stingeland, (J. van)	Papendrecht,	1547. 49
154	Streek van Deurne, (F. baron de)	's Gravenhage,	1296. 32
155	Smit, (C.)	Alblasserdam,	934. 69
156	Staal van Piershill, (Jhr. Mr. D. P. J. van der)	Lisse,	1678. 38
157	Steenracht van Duivenvoorde, (Jhr. N. J.)	's Gravenhage,	3112. 16
158	Straal, (M. van der)	Rotterdam,	1162. 71
159	Straten van den Hil, (Jonkh. Mr. A. van der)	Rijswijk,	1966. 39
160	Suermont, (Bz., (W.)	Rotterdam,	1316. 13
161	Taets van Amerongen, (P. H. baron)	Leyden,	1302. 54
162	Teuninck, (C. J.)	idem,	987. 24
163	Teylingen van Kamerik, (Jonkh. Mr. D. G. van)	Rotterdam,	1150. 79
164	Tieleman, (P. J.)	's Gravenhage,	1018. 87
165	Veltmeijer, (H.)	Rotterdam,	948. 80
166	Verbruggen, (B.)	idem,	946. 52
167	Verwey Mejan, (Mr. G. W.)	's Gravenhage,	2790. 34
168	Vinyl, (Dz., (L. D.)	Loosduinen,	947. 89
169	Vinyl, (J. Dz., (M.)	's Gravenhage,	1069. 31
170	Vinyl van Keenenburg, (L. H.)	Delft,	1128. 11
171	Vlieland, (B.)	Rotterdam,	1300. 00
172	Vlieland, (C.)	Rotterdam,	1338. 73
173	Vollenhoven, (C. van)	idem,	1278. 91
174	Vollenhoven, (J. van)	idem,	1405. 15
175	Vos, (A.)	Dordrecht,	1635. 63
176	Frederik van der, (Jonkh. Mr. J. W. van)	Rijswijk,	2210. 54
177	Walter, (H. F.)	Rotterdam,	1327. 75
178	Weel, (D. van)	Dirksland,	1564. 54
179	Weel Dz., (A. van)	Ooltgensplaat,	1330. 51
180	Weve, (J. H. M.)	's Gravenhage,	991. 41
181	Willigen, (J. de)	Vlaardingen,	1358. 40
182	Wouters, (M. J.)	's Gravenhage,	1055. 18
183	Wijkerslooth van Schalkwijk, (C. L. baron van)	Oegstgeest,	1186. 18
184	IJsselman, (W.)	Moordrecht,	969. 87
185	IJsselstein, (G. H.)	Leyden,	1259. 10
186	Zuylen van Nyevelt van Nieuw-Beijerland, (H. baron van)	's Gravenhage,	1827. 57

Aldus definitief vastgesteld en gesloten, krachtens art. 19 van het Kies-Reglement, behorende bij de Wet van den 11 October 1848 (Staatsblad n.º 70), door Gedeputeerde Staten der provincie Zuid-Holland.

VAN BIJLANDT.
Ter ordonnantie van dezelve,
JUST DE LA PAISIÈRES.

LONDEN den 18 november.

Het Hof vertrekt den 23 dezer van Windsor naar het eiland Wight, om aldaar drie weken te blijven, en dan den winter verder te Windsor door te brengen.

— Van Sheerness schrijft men den 16 dezer het volgende:

De bark *Laurens Koster*, kapitein D. R. Kleve, van Rotterdam naar Batavia, aan boord hebbende 128 soldaten der infanterie, is heden door de stoomboot *Robert Bruce* in deze haven gesleept, hebbende vele zieken aan boord. Zes soldaten zouden na zes tot acht en veertig uren lijdens aan de cholera bezweken zijn, en 27 anderen, waaronder manschappen der equipage, ziek liggen, waarvan 20 aan gewone ongesteldheden en 7 aan de cholera. Het schip is naar de Nore gezonden tot afwachting van orders uit Londen, werwaarts de gezagvoerder zich begeven heeft, ten einde verlof te verkrijgen om de troepen aan boord van een ander vaartuig over te schepen, en aldus beter de ramp te bestrijden.

Later schrijft men uit Sheerness van den 17den, dat de *Laurens Koster* dien dag, op last van de bevoegde autoriteiten, door de stoomboot *Wildfire* in Standgate Creek is gesleept. De troepen zijn naar het Rijk's vaartuig *Ramilies* overgebracht en de zieken aan boord van het hospitaalschip *Bacchante* vervoerd. Heden zijn geene nieuwe ziektegevallen voorgekomen; de eenige persoon, die gevaarlijk ziek ligt, is de opperstuurman. Het schip zal, alvorens de bemanning en de troepen daarop terugkeeren, gezuiverd en berookt worden. Sedert het Rotterdam verliet, zijn veertien personen, aan boord van dit vaartuig, ten gevolge der cholera overleden.

PARIS den 18 november.

Hoe nader men komt tot den 10 december, den dag op welchen de verkiezing van den President der Republiek moet plaats grijpen, des te heviger wordt de strijd tusschen de partijen; de beide kandidaten, de generaal *Cavaignac* en prins *Louis Napoleon*, stellen alles in het werk om hunne verkiezing te doen zegevieren. Door den Bisschop van Orléans is aan de Katholijken van Frankrijk bekend gemaakt, dat de generaal *Cavaignac* de kandidaat is van al de geestelijken welke zitting hebben in de Nationale Vergadering, en hun derhalve aangeraden ook voor hem te stemmen. Tegen deze verklaring zijn de andere geestelijken, die tevens leden der Vergadering zijn, opgekomen. Ook de Aartsbisschop van Parijs heeft een mandement uitgevaardigd betreffende de verkiezing, waaruit blijkt dat ook hij het gevoelen van den Bisschop van Orléans niet is toegedaan. Hij zegt dat ieder met zichzelf rijpelijk moet te rade gaan en uit de voorgestelde kandidaten dengene kiezen, die de waardigste zal schijnen voor de hooge betrekkingen welke men moet opdragen, de gunstigste voor de burgerlijke en godsdienstige vrijheid, en tevens de geschiktste om de maatschappelijke orde te beschermen en Frankrijk voor nieuwe schokken te bewaren. — De heer *Coquerel* moet geweigerd hebben, de kandidatuur van den generaal *Cavaignac* bij de Protestantsche geestelijken aan te bevelen. Door de heeren *Garnier-Pagès*, *Duclerc*, *Pagnerre* en *Barthélemy St. Hilaire*, leden der Nationale Vergadering, is de verklaring openbaar gemaakt, dat zij geen kandidaat willen aanbevelen.

— Morgen zullen hier eenige festiviteiten wegens de uitvaardiging der Constitutie plaats hebben. In het opera-gebouw, in den wintertuin, in den schouwburg van de Porte St. Martin en op het plein der Bastille zullen openbare concerten worden gegeven. Des avonds ten half acht ure zullen te gelijker tijd drie vuurwerken worden afgestoken, terwijl de Champs Elysées, het plein de la Concorde, het stadhuis en andere openbare gebouwen der stad, worden geillumineerd.

— De geruchten, dat de Minister van Oorlog het leger nog met 55,000 man zal verminderen, en dat de Minister van Financien zal voorstellen de belasting op het zout nog vijf jaren te behouden, werkten heden gunstig op de Beers.

— Droevig wordt de toestand van Lombardij en Piëmont. De bevolking gaat gebukt onder de lasten, welke het Oostenrijksche leger haar oplegt, en wil zich daarvan ontslaan. Dien ten gevolge spreekt men van de vestiging van een onafhankelijk Koninkrijk, hetwelk uit Lombardij en Venetië zou bestaan, met een Italiaansch leger, eene nationale garde en eene Constitutie op zeer ruime grondslagen. De ijzeren kroon zou aan den prins van *Leuchtenberg*, den zoon van *Beauharnais*, worden opgedragen.

— De Spaansche Cortès worden denkelijk den 15 december geopend. — De Minister van Financien in Spanje moet thans zeker zijn, dat hij op den bepaalden tijd de 40 miljoen bijeen zal hebben, welke voor de betaling van het halfjaar interest noodig zijn.

KEULEN den 18 november.

De 226 leden der Pruisische Nationale Vergadering, welke den 15 dezer hare zamenkomsten nog deden voortduren, hebben toen, op het voorstel der afgevaardigden *Schulz*, *Plönies* en *Schornbaum*, eenstemmig besloten, dat het ministerie *Brandenburg* niet gerechtigd is belastingen te heffen en staatsgelden aan te wenden, tot dat de hooge Vergadering hare verplichtingen weder in zekerheid te Berlijn vervullen kan, en dat dit besluit met 17 dezer van kracht zal worden.

Juist toen het tot stemming komen zou traden eenige officieren de zaal binnen, terwijl de deur door een zestael garde-grenadiers bezet werd. Een majoor had van den generaal *Wrangel* bevel ontvangen om de leden der Vergadering uit de zaal te verwijderen, maar kon geen schriftelijken last daartoe vertoonen. Al de aanwezigen verklaarden alleen voor geweld te zullen wijken. Na eene korte woordenwisseling tusschen den President en den majoor, verwijderde zich deze laatste, met de andere officieren en de militairen. Hierop had de boven medegedeelde stemming voortgang, waarna de vergaderden scheidden.

het Vilde en VIIde hoofd-district Zuid-Holland", aan een groot aantal kiezers toegezonden eene circulaire, geteekend door van Δ, houdende eene oproeping aan Protestantsche kiezers, om voor hunne belangen te waken. Deze circulaire heeft tot vele gesprekken aanleiding gegeven, waarbij allerlei gissingen gemaakt zijn omtrent de bron, waaruit zij zou zijn voortgevloeid. Sommigen waren van gevoelen, dat die circulaire van de maconieke loge hier ter stede zou zijn uitgegaan; anderen van het genootschap *Unitas* alhier. — Ten einde deze geruchten bij het minder nadenkend publiek geen verderen ingang te doen vinden, kan men van goederhand verzekeren, dat, zoowel de maconieke loge als het genootschap *Unitas*, geheel vreemd aan voornoemde circulaire zijn.

ROTTERDAM den 20 november.
Eergeristerden had alhier eene tweede vergadering van kiesgeregtigten der IXde en Xde districten van Zuid-Holland plaats, onder het voorzitterschap van den heer mr. A. Feder. Bij de opening waren 245 personen tegenwoordig.

Naar aanleiding van eene schriftelijke mededeeling van den heer J. M. A. Cazaux aan den Voorzitter, hielderde deze nader op wat hij in de 3de paragraaf van zijn programma, ten opzichte der uitbreiding van sommige staatkundige regten, bedoeld had. Nadat de heer Cazaux hierover insgelijks het woord gevoerd en ten slotte besluit had zich met de verklaringen des Voorzitters te kunnen vereenigen, werd tot de werkzaamheden overgegaan die aan de orde van den dag waren. Na resume der notulen werd besloten, eerst de werkzaamheden betrekkelijk de kandidaturen voor de Tweede Kamer ten einde te brengen, ook dewijl de definitieve lijst der verkiesbaren voor de Eerste Kamer nog niet bekend was.

Nu deelde de Voorzitter brieven mede van de heeren G. A. Blankenheym, mr. J. van Dam van Noordeloos en D. Vis Blokhuyzen, in welke zij verzochten niet verder voor de kandidatuur der Tweede Kamer in aanmerking te komen. De heeren mr. J. A. M. Bichon van IJsselmonde en mr. R. A. Mees deden mondeling eene gelijke verklaring, zoodat de lijst uit welke definitief gestemd moest worden nu zamengesteld bleef uit de heeren: A. van Rijkevorsel Hz., E. P. de Monchy, J. H. C. van der Kun, M. A. F. H. Hoffmann, H. T. Löhnis, mr. J. R. Thorbecke, mr. W. T. Gevers Deynoot en J. C. Baud.

De Voorzitter zeide, aan ieder dezer heeren, in zoo ver zij tegenwoordig waren, het woord te zullen verleen, ten einde hen in staat te stellen datgene mede te deelen, wat zij noodig mogten oordeelen; waarna hij aan de kiesgeregtigten de gelegenheid geven zou, om voor, tegen of over elke kandidatuur het woord te voeren.

De heer van Rijkevorsel, naar de orde der voorstelling de eerste aan de beurt, verlangde dat vooraf die kiesgeregtigten, welke zulks begeerden, het woord voeren zouden, opdat hij in staat zijn mogt de gemaakte bedenkingen in zijne rede tot de kiesgeregtigten tevens op te nemen.

De heer mr. F. A. Leesberg nam hierop het woord, schetste het gewigtige tijdperk, dat, door eene getrouwe opvolging der gewijzigde Grondwet, voor zijne Roomsche Katholieke geloofsgenooten geopend zou zijn; verklaarde zich wel afkeerig van het denkbeeld van een lastbrief aan volksvertegenwoordigers, maar meende toch, tot regeling van zijne en anderer stemmen, den heer van Rijkevorsel bepaaldelijk te moeten afvragen of hij het met hem eens was: 1°, dat voortaan in de schoolcommissien alle geestelijken, van elke gezindheid, geweerd moeten worden, en 2°, dat de vacaturen in die commissien voortaan overeenkomstig de milde beginselen van het Koninklijk besluit van 2 januarij 1842 moeten worden aangevuld; met andere woorden, dat geene godsdienst in burgerlijke zaken behoort gemengd te worden.

De heer van Rijkevorsel hield nu eene korte rede, in welke hij als beginsel verklaart dat de Grondwet, die eenen monarchaal constitutionelen regeringsvorm ten grondslag heeft, ten volle en ter goeder trouw moet worden nageleefd. „Bij de daarstelling der verschillende wetten, door de Grondwet voorgeschreven, moet, zeide hij, de uitbreiding en ontwikkeling der staatkundige regten worden bevorderd, zonder andere beperking dan die voor het behoud der rust en orde wordt vereischt, of door de Grondwet is verlangd.” ZEd. achtte het overbodig zijne denkbeelden te ontwikkelen over de overige punten van het door den Voorzitter gesteld programma. Zijne parlementaire loopbaan bewees genoegzaam dat hij met de daarin geuite denkbeelden sympathiseerde.

Zal de Grondwet, dus ging de spreker voort, op den duur waarlijk de Natie tevreden stellen, dan is er nog veel te doen. Daarover thans uit te weiden zou hem te ver voeren, en ook aanleiding kunnen geven om zich te voorbarig over datgene uit te laten wat hij, verkozen wordende, later als volksvertegenwoordiger zal moeten beoordeelen. Hij wenschte geheel op het constitutioneel terrein te blijven, daarom moest hij ook op de interpellatie van den heer Leesberg herinneren, dat de Grondwet voorschrijft: „de leden stemmen volgens eed en geweten, zonder last van of ruggespraak met hen die benoemen.” Op het eerste punt, door zijn wel ed. gestr. aangevoerd, kon hij alleen antwoorden, het niet verkieslijk te achten dat geestelijken leden der schoolcommissie zijn, doch tevens, en dit geldt vooral het tweede punt, dat zoowel het Koninklijk besluit van 1842 als de wet van 1806 zullen vervallen, wanneer de wet op het onderwijs, ten gevolge der nieuwe Grondwet, daargesteld zal zijn.

Wat de Roomsche-Katholieken in het algemeen betrof, zoo verklaarde hij als staatsburger geen onderscheid van gezindten te kennen; ja als bijzonder persoon zoo weinig onderscheid te maken, dat de twee eenige bedienden, nog op zijn kantoor aanwezig, beiden Roomsche-Katholiek zijn.

Met enkele woorden ontwikkelde de spreker nu nog hoe hij de plichten van een volksvertegenwoordiger verstaat. Hoezeer hij ook het vertrouwen zijner medeburgers op prijs stelt, mogt hij toch de betrekking niet begeeren om eer of aanzien te verkrijgen. Veel zwaarder moet hij hem het gevoel der groote zedelijke verantwoordelijkheid die op hem rust wegen. Hij moet alle krachten inspannen om zijne verplichtingen steeds ten volle te vervullen. Hij moet daarvoor zijne rust, huiselijk genoegen, bijzondere belangen des noods opofferen. Hij moet geheel onafhankelijk van karakter zijn, geen gunst of voordeel voor zich of zijne betrekkingen trachten te bejagen, ja zich zelfs om ongunst niet bekreunen, en dit niet alleen bij de bestaande magten, maar ook bij zijne

medeburgers. Als eer en plicht hem gebieden eene wet goed te keuren, die hij weet dat zijnen kiezers ongewillig is, moet hij evenwel den moed hebben zijne stem daaraan te geven; want hij moet alleen de inspraak van zijn geweten volgen.

Maar, men zou hem misschien vragen, wat hem dan bewoog zich de kandidatuur te laten welgevalen, voor eene betrekking die zoo weinig aantrekkelijk heeft. Hij antwoordde hierop openhartig, menigmaal gearzeld te hebben, of hij op zijnen leeftijd zijne staatkundige loopbaan niet als geëindigd mocht beschouwen, en die rust genieten waarop zijne jaren hem aanspraak geven. Hij had echter gemeend, wanneer hij er toe mogt geroepen worden, zich niet te mogen onttrekken aan het daartstellen der wetten; door de Grondwet voorgeschreven, die met zijne medewerking is tot stand gekomen. — Hij zal zich dan ook de keuze, zoo die op hem wordt uitgebragt, laten welgevalen, en nog eenigen tijd zijne beste pogingen aan het heil des Vaderlands wijden. Hij zal dit, bij het gevoel zijner tekortkoming, doen met eerbiedig opzien tot Hem, die de harten van Koningen en Wergevers kan leiden naar zijnen wil.

De heer Leesberg toonde zich door dit antwoord niet geheel voldaan, waarop de heer mr. W. T. Gevers Deynoot aanmerkte, dat de behandelde vraag te veel in specialiteiten afdaalde, en bovendien thans niet te pas scheen te komen, daar het onzeker was of er naar de nieuwe Grondwet schoolcommissien zullen bestaan; en, indien al, naar welke beginselen zij zullen worden ingerigt.

De heer de Monchy sprak eene vrij uitvoerige rede uit, nagenoeg van den volgende inhoud:

De reden waarom ik in de vorige Vergadering niet ben gekomen is u allen bekend. Bij de onafhankelijkheid en rondheid, die ik u allen toeken, mogt ik toch begrijpen dat mijne tegenwoordigheid de vrije discussie over personen zou kunnen hinderlijk zijn; in allen gevalle zult gij het mij ten goede houden, dat ik het om mijnen wil kiescher achtte. Maar de Vergadering heeft goedgevonden mij te stellen op de lijst der kandidatuur voor de Tweede Kamer, en heeft mij bovendien genoodigd om heden hier te verschijnen. Ik heb gemeend nu ook te moeten verschijnen, zoowel om mijnen dank te betuigen voor die onderscheiding, als om te verklaren dat, zoo de kiezers, het zij van het 9de, het zij van het 10de district, goed mogten vinden mij tot afgevaardigde voor de Staten-Generaal te benoemen, ik bereid ben om die betrekking te aanvaarden.

Ik vind ook geene zwaarigheid in het kort eenige staatkundige gevoelens te openbaren, onder protest echter tegen alle gevolgen die men daaruit zou kunnen afleiden, als of ik eenigen last op mij nam.

Ik verklaar mij voor den Regeringsvorm, zoo als die bij de Grondwet is vastgesteld, voor de handhaving van de Koninklijke magt in het Stamhuis dat ons regeert.

Daarmede gaat gepaard de handhaving van de regten des Volks, en eene vrijgevege uitlegging en toepassing der Grondwet. — De regten des Volks op te tellen is onmogelijk, eenige derzelve zijn bij de Grondwet erkend, hetzij dan uit hoofde van vroegere misbruiken der Regering, hetzij omdat men bepalingen wilde gemaakt hebben tot behoud van rust en orde.

Ken eenstemmige die ik moet aannemen is het met een vereeniging en vergadering, dit regt is altijd door de Nederlanders uitgeoefend; het kan grootelijks strekken tot bevordering van belangstelling in al wat den mensch dierbaar zijn moet.

De directe verkiezingen. — Ik wil opregt zijn, in het vorig jaar was ik daar niet voor; wel begreep ik dat de verkiezing met vier graden voor de Staten-Generaal moest verlaten worden, maar ik meende dat eene verkiezing met éénen trap noodzakelijk was, en de overgang van vier graden op een directe te groot; ik heb dus behoord tot de leden der Kamer die het voorstel van verkiezing bij éénen trap den Koning hebben voorgeslagen. Maar zoodra de Staats-Commissie, zoodra de Regering zelve de directe verkiezing had voorgedragen, heb ik dit oogenblikkelijk aangenomen, overtuigd dat van dat oogenblik het vasthouden aan eene indirecte verkiezing niet dan tweedragt en onheil in het Vaderland konde verwekken. — Doch eenmaal de directe verkiezing aannemende, wilde ik die naar waarheid; en nu mag ik vragen: of iemand uwer gemeend heeft dat in eene stad van 82000 zielen dat regt door 700 personen zou worden uitgeoefend? — Ik heb dan ook de 12de wet, waarin het voorloopig kies-reglement gevonden wordt, als onvoldoende afgestemd. Ik zeg dit om te toonen dat het mijne begeerte is dat dit regt verder worde uitgebreid, en wel tot de grenzen, billijkerwijze door de vermoedelijke bekwaamheid beperkt.

De Regering is verplicht alle mogelijke middelen aan te wenden tot verlichting en beschaving des Volks; daarom moet zij het lager onderwijs maken tot een voorwerp van hare aanhoudende zorg; zij moet zorgen dat overal van overheidswege voldoende openbaar lager onderwijs-gegeven worde; dan kan het onderwijs, behoudens toezigt, vrij zijn.

De bepalingen omtrent de drukpers hebben het rode heftstuk der Grondwet verlaten; ik heb tegen die verplaatsing niets; de waarborg blijft dezelfde; maar ik mag den wensch niet onderdrukken, dat de drukpers blijve een doelmatig middel tot uitbreiding van kennis en voortgang van verlichting.

Over de Godsdienst zou ik gewenscht hebben niet te spreken, maar ik ben daartoe geïnterpelleerd, en daarom wil ik verklaren dat in het Staatsbestuur geen verschil van godsdienst in aanmerking behoort te komen, en dat daár, waar te dien opzichte strijd zoude kunnen ontstaan, het goed kan zijn bij voorkeur geene geestelijken of godsdienstleeraars te roepen; maar ik verklaar er tevens bij, dat ik hoop dat voortaan geene godsdienstige belijdenis, maar alleen bekwaamheid, opregtheid, eerlijkheid, de oorzaken tot aanstelling of bevordering zullen uitmaken.

Overgaande tot meer materiële belangen, acht ik het als koopman bijna onnoodig te verklaren, dat ik ben voor vrijheid van handel, en het tarief van in- en uitgaande regten zoude wenschen ontdaan te zien van alle bescherming, en dat ik van alle takken van Nijverheid eene vrije ontwikkeling allernoodzakelijkst acht, en dat die dan ook ontdaan worden van de banden die hen gekneld houden. Verbetering van belastingstelsel is dus ook mijn wensch, zoo wel als bezuiniging. Maar ik

mag niet vleijen. De Regering heeft bekend gemaakt waarin zij wil bezuinigen, en spreekt van Twee Milli-oenen. Dit is als of een gezin, dat jaarlijks f 7000 ver-teert, f 200 bezuinigde; wat kan dit geven op de belas-ting? Wij kunnen dus spreken van verandering van stelsel, maar belasting zal opgebragt moeten worden, wil de beves-tiging van het nationaal crediet mogelijk zijn. Men wil de mindere standen ontheffen, goed, maar men vergeet niet dat de meeste klagen komen van de hoogere standen. Dat ieder zich beijvere om vergenoegdheid en weltevredenheid rondom zich te verspreiden, de noodzakelijke lasten geduldig te dragen, dan zal het nationaal crediet niet ondermijnd worden.

Dat de kolonien aan den Staat mogen bijdragen, wensch ik, en ik verheug mij dat van nu aan de Volks-vertegenwoordiging op de reglementen van bestuur in-vloed zal kunnen oefenen.

De spreker heeft geëindigd met twee aanmerkingen te maken; vooreerst over het verkeerde denkbeeld, dat men zich veelal vormt van de magt van den Volksvertegen-woordiger, die blijven moet binnen de palen van de Wetgevende Magt, en ten andere getracht aan te toonen dat het uitsluiten van de leden der tegenwoordige Kamer van de kandidatuur in strijd is met de Grondwet en met de billijkheid.

De heer van der Kun zag in zijne kandidatuur een bewijs; dat men de gelijkheid van hen die tot verschil-lende gezindheden behooren zoo veel mogelijk herstellen wil, en had daarom voor die onderscheiding niet willen bedanken. Hij verlangt eene vrijzinnige toepassing der Grondwet, handelsvrijheid, vereenvoudiging der staats-inrigting, een verbeterd belastingstelsel en vrijgevege uitlegging ten opzichte van godsdienst en onderwijs, of-schoon hij zich tegen het overal toelaten van godsdienstige plegtigheden in het openbaar verklaart. — Blijkens eene ingekomen missive van den heer M. A. F. H. Hoffmann, verlangt deze niet voor de Eerste Kamer in aanmerking te komen. De heer Löhnis was verhindert tegenwoordig te zijn; over zijne kandidatuur en die der heeren Thorbecke en Baud vraagt niemand bepaaldelijk het woord.

De heer mr. Gevers Deynoot hield vervolgens eene korte rede. Hij beaamde het programma der Vergadering ten volle. Mogt hij verkozen worden, dan zal hij die beginselen voorstaan, maar zelfstandigheid en onafhan-kelijkheid zullen daarbij zijne leus wezen. Hij verlangt vrijheid van handel en gelijkheid voor de wet, met ver-vulling der openbare betrekkingen door de bekwaamsten, zonder inachtneming van godsdienstige belijdenis.

Na eenige ophelderingen van den Voorzitter, werd be-sloten met volstrekte meerderheid twee kandidaten te kiezen. Tot stemopnemers werden de heeren J. Rub, F. W. C. Blom, J. Minderop en C. Viruly benoemd.

De uitslag der eerste stemming, aan welke 217 kies-geregtigten deel namen, was, dat de stemmen tusschen de heeren kandidaten dus verdeeld waren: A. van Rijkevorsel Hz. 138, E. P. de Monchy 92, W. T. Gevers Deynoot 57, M. A. F. H. Hoffmann 45, J. H. C. van der Kun 40, prof. Thorbecke 31, J. C. Baud 15 en H. T. Löhnis 12.

De heer van Rijkevorsel was alzoo tot kandidaat ver-kozen. Daarna had eene vrije stemming over den tweeden kandidaat plaats. Slechts 161 personen waren toen tegenwoordig. — ~~Hierbij stemmen bleef overblijven de heer van Rijkevorsel.~~ — De volgende heeren kandidaten aldus verdeeld te zijn: de Monchy 79, Gevers Deynoot 40, van der Kun 24, Hoffmann 11, Thorbecke 5, Baud 2. Alzoo had geen hunner de volstrekte meerderheid verworven, en werd, om het ver gevorderd uur, besloten de stemming tusschen de heeren de Monchy en Gevers Deynoot, alsmede hergene op de kandidatuur voor de Eerste Kamer betrekking heeft, tot eene laatste bijeenkomst uit te stellen, die bepaald is op zaterdag 25 dezer, des middags ten 12 ure.

Door den Stedelijken Raad alhier is laatstleden donderdag tot stads doctor benoemd de wel ed. zeer gel. heer F. J. Leroi, in de plaats van den wel ed. zeer gel. heer C. W. van Lede.

Men verneemt dat bij de Sub-Commissie voor de Aziatische cholera alhier ter stede de volgende opgaven zijn gedaan:

	Getal lijd.	Overleden.	Hersteld.
Tot 16 november	683	364	150
Op 17 „ „ bijgekomen	22	14	15
„ 18 „ „ „	14	7	6
„ 19 „ „ „	18	12	21
Totaal	737	397	192

— Volgens de ingekomen berigten waren op verschil-lende plaatsen de volgende opgaven nopens de cholera gedaan:

	Lijders.	Overl.	Herst.
Te Dordrecht in het cholera-huis tot 20 november	52	27	2
„ Leyden tot 18 november	59	29	4
„ Amsterdam „ 17 „	191	108	—
„ „ in het Gasthuis tot 19 nov.	87	—	—
„ „ idem op 19 nov. bijgek.	1	0	—
„ Utrecht tot 19 „	54	26	13
„ Groningen tot 16 „ bijgek.	3	4	4
„ „ tot 18 „	200	104	6
„ London „ 17 „	343	183	6
In Engeland, behalve London, tot 17 nov.	70	42	10
„ Schotland tot 17 november	713	349	10

— De kerkeraad der Hervormde gemeente te „ heeft, uit het vroeger zamengestelde twaalfstal predikanten, ter vervulling der vacature, ontstaan door het vertrek van ds. W. H. Haverkorn van Rijkswijk, Delft, het volgend zestal geformeerd: dd. V. J. Berkhout te Monster; J. L. J. Hallo, te Nederhemert; C. Jungius, te Rijkswijk; J. C. van Schermbek, te P. A. van der Scheer, te Baambrugge, en H. C. W. ling, te Noordwijkerhout.

— De werken tot herstel en onderhoud van 's Rijk zeeweringen te Vlissingen en Vere zijn aangenomen door den heer J. Filis te Breskens, voor eene som van f 30,000.

— Te Zwolle zijn 14 personen binnengebragt, uit makende eene bende roovers, die de omsreken van Almelo onveilig maakte en thans voor het Provinciaal Gerechtshof te Zwolle zal te regt staan.

— Met de Overland-post zijn heden tijdingen ge-bragt uit Batavia tot den 27 september ll. De *Java Courant* behelst het besluit van den Gouverneur-Generaal van Neêrlands Indië, waarbij de havens van Menado

Kema van 1 januari 1849 af tot vrijhavens worden verklaard; als mede een besluit, waarbij de aanvoer en opslag van vuurwapenen en buskruit in de entrepôts op Java, met bestemming tot weder-uitvoer, wordt toegestaan, en tevens bepaald, dat de invoer daarvan in de voor den grooten handel opengestelde havens van Nederlands Indië, met uitzondering van Java, Banka en de Molukkos, zal kunnen plaats hebben, tegen voldoening van een inkomend regt van 12 ten 100 der waarde, en van Nederland komende, regtstreeks in Nederlandsche schepen, van 6 ten 100 der waarde. — Z. Exc. de gouverneur-generaal J. J. Rochussen was den 2 september in den echt getreden met mej. w. E. C. Vincent. — In den morgen van den 2 september heeft men op verschillende plaatsen eene aardbeving waargenomen.

Zr. Ms. fregat CERES, kapit. ter zee J. Enslee, is den 24 september van Batavia naar Nederland vertrokken. Ten gevolge van de aankomst van de mail uit Nederland, was de handel in producten vrij levendig en werd er vooral in suiker, zoo voor Nederlandsche als Engelsche rekening, veel omgezet. Tot deze afdoeningen hebben echter veel bijgedragen de merkelyk gedaalde vrachten. De schepen *Ida Elisabeth* en *Graaf van Nassau* hadden vracht aangenomen tot f 70 voor rijst en f 80 voor suiker per last, terwijl de *Vier Gebroeders* suiker laadde a f 4.10 naar Cork om orders. De wisselkoers bleef onveranderd 95 per cent.

Een gedeelte van China werd den 31 augustus en den 1 september door eenen typhoon bezocht, die te Macao, Capsingmoon (tusschen Macao en Whampoa liggende, zijnde de ligplaats der station-of opium-schepen), Hongkong, Whampoa en Canton, zware schade aan de schepen, aan huizen enz., veroorzaakt heeft; men berekent op veel meer dan drieduizend het getal van hen, die tusschen Macao en Canton in dezen orkaan het leven verloren, waaronder vele Europeanen, inboorlingen van Macao en Manilla. Van de Hollandsche, gedurende het woeden der typhoon te Macao en te Hongkong liggende schepen, hebben de *van der Palm* geene en de *Boreas* weinig schade bekomen, daar de bark *Kieu Hiem*, op Java behoorende, niet verre van de haven van Victoria (eiland Hongkong) gestrand is; drie man der equipage zijn verdrinken.

Volgens de heden namiddag ontvangene Duitsche dagbladen, deelde de Rijksminister von Schmerling eerstgisteren in de Frankfurter Rijksvergadering mede, dat de afgevaardigde *Bassermann*, uit Berlijn teruggekeerd, eene uitvoerige mededeeling doen zou. Ten einde het Centraal Bewind niet onvertegenwoordigd te laten, zouden de afgevaardigden *Simon* en *Hergenbach* nog dien voormiddag naar Berlijn vertrekken. *Bassermann* deed daarop verslag, en eindigde met te zeggen, dat hij de onmogelijkheid had ingezien om het besluit der vergadering van 14 dezer te volvoeren, derhalve teruggekeerd was, en den Rijksbestuurder zijn ontslag als onderstaats-secretaris had ingediend. — Uit Berlijn zijn geene nadere regtstreeksche berigten. Onder andere geruchten liep daar, volgens andere bladen, ook dit, dat de Koning af wilde treden, onder voorwaarde dat niet de Prins van Pruisen, maar diens Zoon, onder het Regentschap zijner moeder, den troon beklimmen zou.

HILLEVORSTEN den 18 dezer. Heden morgen arriveerden uit zee *Antje Witsenborg*, C. A. Boomgaard, van Nantes; *Hillichina*, H. H. Brakke, van Rouan; *Johannes Linthorst*, J. K. Klunder, van Liverpool; *Atwood* (st.), H. Cheesman, van Londen; *Sea Gull* (st.), J. W. Bouch, van Hull, en stoomde in zee *Ocean*, J. C. Hest, naar Londen. De stoomboot *Magnet*, kapitein J. Goodburn, van Rotterdam naar Londen, is heden op een Steenen Dam gevaren, doch na eenig vee gelost te hebben, weder af- en in vlot water gekomen; de wind W.

HILLEVORSTEN den 19 dezer. Gisteren na den middag zijn alhier binnengekomen *Courier*, K. J. Tolner, van Nantes; *Lammechina*, J. R. Prins, en *Arendina*, L. R. Leeuwens, van Liverpool, en *Amelia*, H. Cross, van Hull; heden morgen *Hambourg* (st.), L. Maressal de Marsilly, van Havre; *Rainbow* (st.), J. Pashley, van Londen; *Elizabeth*, H. Matthews, van Shoreham, en stoomde in zee *Adonis*, W. H. Smith, naar Londen; de wind N. N. W.

HILLEVORSTEN den 20 dezer. Heden morgen arriveerden uit zee *Batavier* (st.), D. Dunlop, van Londen; *Wupper*, W. J. Patrick, en *Judith*, J. Kelsey, v. Hull; *Gesina*, J. G. Postema, v. Newcastle, en stoomde in zee *Sea Gull*, J. W. Bouch, naar Hull; de w. Z. W. BRIELLE den 20 dezer. Heden voor posttijd is alhier binnengekomen *City of Rotterdam* (st.), J. Boxer, v. Londen. Te Maassluis niets; de wind alhier Z. en aldair Z. W.

Het schip *Katharina Jackson*, kapitein W. W. Stafford, met 158 landverhuizers van Rotterdam naar New-York, is, volgens particulier bericht, te Squankum beach (Jersey), omstreeks 300 mijlen van New-York, gestrand. De passagiers zijn allen gered; het schip had 9 voet water in het ruim.

Te BATAVIA zijn AANGEKOMEN: den 20 augustus *Samarang*, J. P. Haasnoot, beiden van Amsterdam, *Nederwaard*, A. A. Meijer, van Rotterdam, en *Admiraal Piet Hein*, J. van der Linden, van Dordrecht; den 7 september *Oud-Nederland*, J. L. de Boer, van Rotterdam; den 9den *Triton*, H. Olie, van Amsterdam, 11 *Jeannette*, S. Halfweg, van Rotterdam, 12 *Lucia Maria*, B. Berends, en *Christina Agatha*, O. P. Lap, 14 *Oud-Abbas*, P. Kley, en 15 *Koning Willem II*, G. van Eyk Menkman, alle vier van Amsterdam; 16 *Factorij*, A. A. van der Linden, van Rotterdam; 18 *Rabenhaupt*, J. J. Prange, en 23 *Admiraal Tromp*, A. A. Herman, *Louisa Maria*, N. D. de Boer, *Waterloo*, W. W. van Epen, *Passarouang*, C. C. B. Fullbrun, en *Sirius*, H. Mulder, alle zes van Amsterdam, *Stad Tel*, E. M. Chevalier, van Dordrecht, *Nieuw-Lekkerland*, W. H. Kramer, van Londen, *Admiraal Zoutman*, H. G. Huijrichs, en *Maria Sophia*, M. van Gijzel, van Rotterdam; 24 *Decima*, P. J. Feynt, van Amsterdam, *Batavier*, H. H. Uil, van Rotterdam, en *Libra*, U. Trip, van Boston.

Van BATAVIA zijn VERTROKKEN den 27 augustus *Japara*, F. H. de Groot, en *Willem*, J. G. Schröder, naar Rotterdam; den 2 september *Maximiliaan Theodoor*, D. Boelhouwer, n. Amsterdam; den 3den *Nagasaki*, F. A. Bunnemeijer, en *Batavia*, C. Schoewer, naar Rotterdam; 9 *Mr. Cornelis Haga*, J. J. Bell, naar China, en *Mary en Hillegonda*, J. Martens, n. Rotterdam; 24 *Pieter Florisz*, F. A. Begemann Siezies, naar Amsterdam. — Van Samarang den 23 augustus *Emilio*, P. F. Marker, naar Rotterdam, en den 21 september *Harmonia*, H. Bouma, n. Banka. — Van Soerabaja den 10 dito *de Meer*, J. Timmermans, via Pangool n. Nederland. — Van Passaroeang den 10 dito *Zeland*, J. Noord, n. Amsterdam. — Van Proboling 13 dito *Magistrum*, H. van der Meyden, over Samarang en Batavia naar Rotterdam, en 17 *Johanna Maria*, Lupcke, via Pangool n. Rotterdam. — Van Cheribon 5 *Ushandel*, P. L. Dupain, over Batavia n. Nederland. — Van Tjilatjap 27 augustus *Anna*, B. H. Kuiper, naar Rotterdam.

VERTROKKEN: van Roijen den 12 dezer *Eendragt*, M. Priebe, naar Amsterdam; — van Swinemunde 10 R. C. Hazewinkel, van Dordrecht; 12 H. F. Bieze en P. N. Huizing, van Pillau J. F. Posthumus, W. D. Kleinlinga, H. A. Potjer en G. N. van Duinen, alle zeven naar Amsterdam, en J. J. Kroon naar Londen; — van Boldera 7 dezer *Johanna*, B. G. Lambach, naar Elsenaur, en H. G. Boije naar Groningen; van Kroonstad 8 T. M. Jaski en W. F. Pronk naar Amsterdam, A. H. van Wijk naar Antwerpen en H. O. Engelsman naar Elsenaur.

Het schip *Anna Elisabeth*, kapitein Cullberg, van Stockholm naar Rotterdam, is den 1 dezer te Skalla Gräs binnengevlopen.

De kof *Jantina*, kapitein H. J. Hazewinkel, van Rügenwalde naar Schiedam, is in den namiddag van 17 dezer te Cuxhaven binnengevlopen; alles wel aan boord.

RENSBURG gepasseerd den 13 dezer *Meike*, J. A. Zeilinga, met rogge van Straalsund naar Schiedam; *Dorothea*, D. H. Lucht, van Elbing naar Amsterdam, en *Dankbaarheid*, H. B. Kolk, met rogge van Danzig naar Zaandam. Den 14den *Jonge Ijpe*, J. P. Teensma, met erwten van Stege naar Amsterdam; *Hendrika*, H. J. Joosten, van Rostock naar de Maas; *Hillichina*, H. H. Prins, van Anklam naar Schiedam, en *Vrouw Klasina*, T. D. Wolhuis, van Rostock naar Rotterdam, alle drie met rogge. Den 15den *Goede Verwachting*, F. F. Lieflijn, met rogge van Straalsund naar Rotterdam; *Jonge Kerst*, J. K. Wondstra, van Bremen naar Rostock; *Amicitia*, G. J. Bossinga, naar Koningsbergen, en den 16den *Egberdina Schuringa*, G. J. Orsel, naar Danzig, beiden van Hamburg. — TONNINGEN gepasseerd den 9den *Catharina Hendrika*, R. Kroon, van Wolgast, den 10den *Alida Kuipers*, J. E. de Jonge, van Anklam, beiden met rogge naar Rotterdam; den 11den *Hendrika*, A. K. Pruim, van Bremen naar Sleswijk, en *Juffer Grietje*, P. S. Kliphuis, met boekweit van Apenrade naar Amsterdam.

Uittreksel uit de Lloydlijsten van den 16, 17 en 18 november: Te Londen den 16 dezer aangekomen de *Hoop*, Brouwer, v. Harlingen, *Esdracht*, Hangelbroek, *Tjakkina*, van Sluis, en *Jantina*, Brouwer, 17 *Christiana*, Horton, alle vier van Groningen, in lading geleid 15 Rotterdam, Vis, n. Batavia; te Newhaven dien dag *Gesina*, Deen, en *Hoop op Welvaart*, de Vries, te Surton Wash 15 *Lamina*, de Boer, en te Ipswich dien dag *Vrouw Hendrika*, Kwint, alle vier v. Groningen; te Littlehampton 15 *Albert*, Simpson, te Portsmouth dien dag *Emblem*, Kent, te Guernsey 13 *Admiral Windham*, le Page, te Jersey 15 *Jonge Wicher*, Bosker, te Bristol 17 *Splendid*, Owen, te Gloucester 15 *Herald*, Hughes, te Liverpool 15 *Leyantine* (st.), Pitcairn, en *Eliza*, de Boet, alle acht v. Rotterdam; te Hayle 16 *Nautilus*, Jones, van Amsterdam; — v. Shoreham 16 vertrokken *Alberdina*, Joosten, n. Rotterdam; van Falmouth 17 *St. Lawrence*, Hodge, (v. Odessa), n. Antwerpen; bij Falmouth 16 *Boussole*, Sikkes, van Rio-Janeiro n. Antwerpen; in de baai van Bridlington 16 *William Booker*, Bartlett, naar Aberdeen, *Albert*, Smith, *Bloom*, Paterson, en *Victoria*, Greis, alle drie n. Leith en alle vier van Rotterdam; te Lynn 14 *Nijverheid*, Puister, van Greifswald; te Scarborough 17 *Friso*, Duintjer, van Leeuwarden; te Hull dien dag *Clara*, Ausdell, van Rotterdam, afgezeild 16 *Judith*, Kelsey, naar Rotterdam; van Hartlepool 17 *Anje*, Klein, naar Amsterdam.

Het schip *Cornelis*, kapit. F. D. Fokkes, v. Marseille n. Antwerpen, is den 24 oktober op de hoogte van Malaga gepraaid.

Het schip *Joanna Jacoba*, kapitein K. G. Sap, van Cardiff naar Amsterdam, is den 16 dezer met verlies van bezansmast, zeilen, tuigage, verschansingen enz. te Dartmouth binnengevlopen; zijnde in aanzeiling geweest.

IN LADING LIGGENDE SCHEPEN.

Te Rotterdam:

BATAVIA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelfde bijzonder is ingerigt, het nieuw gebouwd en gekoperd Nederlandsch Barkschip *Beersteling*, kapit. D. O. van der Wal, voerende eenen bekwaamen Scheeps-Doctor. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen*.

BATAVIA en SOERABAJA, mede voor Passagiers, het gekoperd snelzieldend Nederlandsch Barkschip *Mercator*, kapitein E. T. Brouwer. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

KONINGSBERGEN, het Nederl. Kolschip *Agina Uindina*, kapit. G. S. Brouwer. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer*.

LIVERPOOL, het Engelsch Barkschip *Wild Irish Girl*, kapit. B. B. Graham, om den 21 dezer te vertrekken. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

Zierikzee.

BATAVIA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelfde bijzonder is ingerigt, het nieuw gebouwd en gekoperd Nederlandsch Barkschip *Schouwen*, kap. R. A. Tange, voerende eenen bekwaamen Scheepsdoctor, om tegen het eind dezer maand te vertrekken. Adres ten kantoren van *Kuyper, v. Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen*, te Rotterdam.

BEURS- EN MARKTBERIGTEN.

MARTRO den 12 November. Heden, zondag, is geen Beurs gehouden. Gisteren waren de 3 per cents 10 pap., na beursdij 18½ a 7½ geld; dito 5 per cents 9½ pap., na beursdij 9½ geld; Rentel. Schuld 3½ pap., na beursdij 3½ geld; Coupons 5½ geld.

PARIS den 18 November. Frankrijk 3 per cents 41.40 a contant en tegen ultimo; dito 5 per cents 63.95 a contant en tegen ultimo; dito, leening van 1847, 65.90 a contant en 64 tegen ultimo; de Actien van de Bank 1320; Napels 77; Spanje 3 per cents 23½. — De fondsen waren heden eerst gedrukt, maar hebben zich later verbeterd. De 3 per cents sloten 55 centimes en de 5 per cents 25 cent. hooger dan gisteren.

LONDON den 17 November. De 3 per cents Geconsolideerden 86½ a contant en 86½ voor rekening; de Gereduceerden 85½; de Actien van de Bank 188; Portugal, 4 per cents, 24; dito, 3 per cents, 22½; Mexico, 5 per cents, 21½; Holland, 2½ per cents, 45½, en dito, 4 per cents, Certificaten, 70½. De Wissel op Amsterdam 12½ a 4; op 5 maanden 12, 2½, en op Rotterdam 12, 2½.

Den 18den. De 3 per cents Geconsolideerden 86½ a contant en 87 voor rekening; de Gereduceerden 85½; Spanje, 3 per cents, 23½ a 4; Mexico 21½ a 4; Brazilië 72½; Chili, 6 per cents, 84½; Grenada, 1 per cents, 12½; Holland, 2½ per cents, 46½, en dito, 4 per cents, Certific., 70½ a 4.

ANTWERPEN den 19 November. België 2½ per cents 59 geld. Spanje 5 per cents 9 geld.

AMSTERDAM den 23 November. Nederlanden, Vwerk. Schuld, 2½ pc., 45½ a 46½, geb. 46½; id., 3 pc., 54½ a 54½, geb. 54½; idem, 4 pc., 70½ a 71, geb. 70½; Aand. Handel-Maatsch., 4½ pc., 135; Resc. 136. België, Cert., 2½ pc., 37; id. bij *Rotl. schuld*, 2½ pc., 37 a 37½. Rusland, bij *Hope en Co.*, 5 pc., 98 a 98½, geb. 98½; id. 1828 en 1829, 5 pc., 97½ a 98, geb. 98; Negot. 1840, 4 pc., 77½. Spanje, bij *Ardoen*, 5 pc., 97½, id. 510, 5 pc., 9 a 9½; id. Coupons 5½ a 5½; Binnenl., 3 pc., 17½ a 17½, geb. 17½. Portugal, te Lond., 4 pc., 24½ a 24½. Oostenrijk, Metaaliek, 5 pc., 66½; idem, 2½ pc., 35 a 35½. Brazilië, te Londen, 5 pc., 75½. Peru, te Londen, 6 pc., 21½ a 21½, geb. 21½.

5 ure. Ned. Vwerk. Schuld, 2½ pc., 46½. Spanje bij *Adoin*, 2½ pc., 97½; dito Binnenl., 3 pc., 17½ a 17½. Oostenrijk, Metaal., 2½ pc., 34½ a 35.

AMSTERDAM den 20 November. Parijs 2 maanden f 56½, idem 3 m. f 56½; Bordeaux 2 m. f 55½ idem 15 dagen f 55½; Madrid, 3 m. f 236; Cadix 3 m. f 241; Sevilla 3 m. f 235; Bilbaos 3 m. f 216; Lissabon en Porto 3 m. f 41½; Genua 2 m. f 45; Livorno 2 m. f 37; Napels 2 m. f 76; Petersburg 2 m. f 182 pap.; Vveenen 6 w. f 31½; Augsburg 6 w. f 34½; Frankfurt 6 w. f 98½; Hamburg 2 m. f 34½, idem 3 m. f 35½; Londen 2 m. f 11.95, idem 3 m. f 12; Rotterdam f. Disconto 3 pc.

ROTTERDAM den 20 November. Nederlanden, Vwerk. Schuld, 2½ pc., 45½ l. k., 46½ h. k., 46½ geb. l. k.; idem, 4 pc., 70½; België, bij *Rotl. schuld*, 2½ pc., 37. Spanje, *Ardoen*, 2½ pc., 97½; Binnenl., 3 pc., 17½. Rusland, bij *Hope en Co.*, 1798 en 1816, 5 pc., 98½. Keur-Hessische Loten f 45½. Peru, Coupons f 14.

ROTTERDAM den 20 November. Hamburg 2 maanden f 34½, kort f 35; Parijs 2 maanden f 56½, kort f 56½; Bordeaux 2 maanden f 55½, kort f 55½; Frankfurt 6 weken f 93½.

AMSTERDAM den 20 November. TARVE was heden weinig ter veil en hebben benoedigen daardoor ruim vorige prijzen moeten besteden; er is verkocht: 128, 129 @ bonte Poolse f 350, f 335; 125 @ dito f 322; 130 @ dito f 330, f 335; 120 @ ger. dito f 275; 121 @ Vriesche f 188; 126 @ roode Odessa f 245. — ROGGE was prijshoudend; verkocht: 126 @ Pomm. f 160; 125 @ Rijn f 154; 116, 118 @ Gelders. f 133, f 137, 119 @ Odessa f 143. — GERST in één doen: 97, 98 @ N. Vriesche Winter f 110, f 112; 98 @ dito Zomer f 108. — HAVER zonder handel. — BOEKVEIT tot vorige prijzen met redelijken handel: 120, 121 @ N. Amerf., Nijkerker en Gooische f 155, f 157; 118, 119, 122, 123, 128 @ N. Holst. f 151, f 153, f 160.

f 162, f 175; 120 @ Grootbrab. f 156; 122 @ N. Amerf. f 165. — KOOLZAAD: Pruis. Polder f 52½; Carolinerzeil f 50; Gronigg. f 48½; op 9 Vat, dadelijk f 61½; April f 63; Novemb. f 62. — LIJNZAAD één doen, 114, 116 @ Romelisch f 270; Koningsb. 112, 113 @ f 235; 105 @ Riga f 205; 112, 113 @ Peterb. Morsch. f 260. — RAAPOLIE: op 6 w. f 37½; Vlieg. f 36½ a 4; in Mei eersk. f 35 a f 35½; Sept. f 35½; Dec. f 35½. — LIJNOLIE: op 6 w. f 28½; Vlieg. f 27½. — HENNEPOLIE: op 6 w. f 35½. — RAAPKOEKEN f 60 a f 64. — LIJNKOEKEN f 8 a f 10.

ROTTERDAM den 20 November. TARVE: Zeeuws., Vlaams. en Overm. vond heden bij redelijken aanvoer tot 20 a 30 cents lager nog maar trage koopers; goede en puike Jar. f 8.80 a f 9.20; Mindere f 8.10 a f 8.60; N. dito, de beste van f 7.80 tot f 8.30; Mindere f 6.40 a f 7.50; Roode soorten mede tot verlaagde prijzen bij uitslijting aan gebruikers: 158 @ Jar. Hoogl. Kleefs. f 285; 161, 163 @ N. dito f 270, f 280, f 285; 160 @ Jar. en N. Kleefs. f 280; 161 @ N. dito f 262; 160 @ N. Bovenl. f 257; 158, 160 @ Jar. en N. dito f 255, f 270; 155 @ N. dito f 235; 146 @ Rijn f 190. — ROGGE: Overm., Zeeuws. en Vlaams. f 5 a f 5.50; voorts bij uitslijting: 148 @ N. Rijn f 153, f 155; 147 @ Jar. Brab. f 155; 148 @ dito Limb. f 156; 141 @ Arch. f 147. — GERST: Zeeuws., Vlaams. en Overm. Winter f 3.80 a f 4.20; dito Zomer f 3.40 a f 3.80; voorts 138 @ Jar. Mecklenb. f 169. — HAVER: Zeeuws. en Int. Korte f 2.30 a f 3.10; dito Lange f 2 a f 2.50. — BOEKVEIT, op 140 @: N. N.-Brab. f 146, f 148, f 150; dito Rijn f 147. — ERVTEN lager: Zeeuws. Graauwe f 6.50 a f 8.75; dito Groene f 6.50 a f 8; dito Witte f 6 a f 7. — BOONEN lager: Zeeuws. en Vvalch. Witte f 6.75 a f 8.20; dito Bruine f 6.75 a f 8; dito Paardenboonen f 4.10 a f 4.40. — KOOLZAAD: Jarig Zeeuwsch f 60; N. dito f 58, f 58½.

NB. De genoemde Gewigten der Rotterdam. Graauw. zijn hulpe N. Ponden per mud.

SCHIEDAM den 20 November. Jenever, het Nederl. Vat, zonder fust, f 17.50 f 18.50, proef, idem idem, f 18.75. Zonder de belasting.

De naaste Betrekkingen van de hieronder genoemde, in de Oostindien overleden Militairen worden verzocht, tot het geven van nadere inlichtingen zich te vervoegen ter Secretarie dezer Stad:

Frederik Pieter Smits,	Johannes Hermanus Hibbelaar,
Rudolf Pieter Broekhoven,	Fredrik Willem Lodewijk,
Jacobus van Bergen van der Grijp,	Barend Mol,
Pieter van Benschbergen,	Willem Adriaan van Pieterzon,
Nicolaas Hugo Bugter,	Petrus Wilhelmus Perrijn,
Cornelis van Es,	Adrianus Schorteldoek,
Johannes Hendrik Esmeijer,	Arie Vogelsang en
Jan Engelbert,	Matthijs Wagenknecht.

STADGENOOTEN! Is de steeds toenemende armoede, vooral in den naderenden winter, nijpend, en wekt ons zulks ter ondersteuning van die ongelukkige menigte, hoe werden dan vooral onze harten bewogen en tot onmiddellijken bijstand gedrongen, bij de overweging dat er, helaas! vele Huisgezinnen onder ons zijn, alwaar derzelver Hoofden aan de thans heerschende ziekte lijden, beroofd zijn van die dringend vereischt wordende verpleging, welke tot mogelijk behoud van den in gevaar verkeerenden zieke zoo hoog noodig is en waarbij nog daarenboven zich voegt, dat het Huisgezin door gebrek aan voedsel en dekking vaak vatbaar wordt gemaakt voor dezelfde of andere ziekten. Dit vooral vindt ook plaats bij zulke Huisgezinnen, waarvan de Man en Vader in het Stads Gasthuis ter verpleging is opgenomen. Hulpde doende aan de bestaande weldadige inrigtingen en armenfondsen, zoo kunnen de zelfde echter onmogelijk in die buitengewone omstandigheid toereikend voorzien; buitengewone zaken vereischen buitengewone middelen. Het is dan in het vertrouwen, dat vele weldenkenden tot medewerking van het voorgestelde doel zich zullen aansluiten, dat de Ondergeteekenden voorhands zijn overeengekomen om *Bussen* aan hunne woningen te plaatsen ter inzameling van Liefdegiften, om te worden uitgereikt ter verpleging van minvermogende *Cholera-lijders*, welke niet in het Gasthuis zijn opgenomen, en ter voorziening in de dringendste levensbehoeften van die Huisgezinnen, waarvan de Hoofden derzelven aan die ziekte zijn lijdende. Door middel dezer Courant zal dankbare melding worden gemaakt van de ingezonden giften.

Menschenvrienden! Het gewigtvolle der zaak, hetwelk de Ondergeteekenden op het oog hebben, vrouwen zij, zal door U wel ter harte worden genomen; de ondervinding heeft steeds geleerd, dat, zelfs in minder belangrijke gevallen, de Ingezetenen zich om het zeest bejveren om te helpen, waar hulp gevraagd wordt; voorzeker vleijen zij zich dan in dezen, door milde bijdragen in staat te zullen worden gesteld aan het voorgestelde doel te kunnen beantwoorden.

Smeeken wij den Algoede dat het Hem behage moge, den verdere loop der ziekte te stuiten! Hij schenke mildelijk zijnen zegen aan hen, die, met vertrouwen op Hem, den lijdenden Natuurgenooten weldoen. Die spoedig geeft, geeft dubbel.

P. E. VAN AALST, Haagscheveer, wijk 6, n.º 366.
F. A. WIJNMALEN, Hang, wijk 2, n.º 413.
A. J. DE VRIES, Delftscheveer, wijk 6, n.º 329.
M. S. SPEIJER, Hang, wijk 2, n.º 416.

Gevoelig voor de vele en hartelijke bewijzen van deelneming, mij betoond bij het overlijden van mijnen overgetelgen Echtgenoot, THOMAS VAN LEENHOFF, breng ik hiervoor, ook namens wederzijdsche Familie, aan allen mijnen hartelijken dank, hun toewenschende zij lang voor dergelijke smartelijke verliezen mogen bewaard blijven.

Rotterdam Wed. TH. VAN LEENHOFF, den 18 November 1848. geb. JURRIANSE.

Voor de vele bewijzen van deelneming, ons betoond bij het overlijden onzer waarde Zuster, ANNA CATHARINA GACK, betuigen wij bij deze aan allen onzen opregtsten dank, hun toewenschende dat zij voor dergelijke smartelijke verliezen mogen bewaard blijven.

Rotterdam E. GACK, den 20 November 1848. Wed. C. VAN HAAFTEN.

Voor de vele bewijzen van deelneming, ons betoond bij het overlijden van onzen geliefden Vader, betuigen wij bij deze onzen hartelijken dank.

Rotterdam J. O. H. S. KATZ, den 20 November. M. S. KATZ, 1848. Wed. GODEFROY.

Heden beviel van eene welgeschapen DOCHTER ELISABETH RUEB, geliefde Echtgenoot van Rotterdam ADRIAN CARA, den 13 November 1848.

Eenige kennisgeving.

Heden beviel van eene DOCHTER M. C. SCHUMACHER, HOLLINGHAUSEN. Rotterdam den 18 November 1848.

Heden overleed, tot onze bittere droefheid, aan eene kortstondige ziekte, onze geliefde Moeder en Behuudmoeder, Vrouwe MARIA PETRONELLA ROCHUSSEN, Weduwe den Heer Mr. F. B. s' JACOB. Amsterdam Uit aller naam, den 15 November 1848. M. H. S' JACOB.

Heden overleed, tot mijne diepe droefheid, mijne geliefde jongste Dochter, CLASINA, in den jeugdigen leeftijd van circa 20 jaren.

Rotterdam Wed. G. VAN VEEN, den 15 November 1848. geb. STIEKERS.

Heden ontsiep zacht, in den ouderdom van ruim 67 jaren, na eene ongesteldheid van eenige dagen, tot bittere droefheid van mij, en van mijne Kinderen, Behuud- en Kleinkinderen, mijne hartelijk geliefde Echtgenoot, EVERDINA MARGARETHA VAN ROSSUM, na eene gelukkige echtverbintenis van bijna 42 jaren.

Rotterdam J. POMPE, den 15 November 1848.

Rotterdam 17 November 1848.

Te Rotterdam, bij JAN ARRENBURG & Co.